

Syfte för det nordiska vänortssamarbetet – lärar- och skolchefsutbyte

---

Inledning

Göteborgs Stads nordiska vänorter är andrastäderna i Danmark, Finland och Norge, det vill säga Århus, Åbo och Bergen. Det nordiska vänortssamarbetets historia kan till viss del spåras till tiden efter första och andra världskriget, då flera insatser gjordes för att hjälpa orter som drabbats av kriget. Både i Sverige och i Finland bildades under andra världskriget till exempel så kallade fadderortsrörelser. I Sverige startades under den här tiden också en hjälpverksamhet riktad till Norge, som var ockuperat under krigstiden.

Vänortssamarbetet idag

Göteborgs Stads vänortssamarbete med Århus, Åbo och Bergen fokuserar idag på frågor som rör skola, social välfärd, jämställdhet, fritid, hälsa och idrott, kultur samt näringsliv. I vänortssamarbetet för utbildningssektorn deltar även en gymnasieskola i Flensburg i den dansktalande delen Nordslesvig i Tyskland där man i många år arrangerat lägerskola. Samarbetet inom utbildningsområdet innehåller fyra olika delar:

1. Internordiskt elevutbyte för grundskolans årskurs nio
2. Vänorternas Ungdomskonferens (VUK) för gymnasieungdomar
3. Erfarenhetsutbyte för lärare på förskola, grundskolans högre och lägre åldrar samt gymnasiet
Erfarenhetsutbyte för skolchefer

Uppdraget

I *Policy och riktlinjer för internationellt samarbete i Göteborgs Stad* lyfts nämnders och styrelser ansvarar för att arbeta med aktuella vänorter och partnerstäder. Det betonas att Göteborgs Stads samarbete med vänorter och andra partnerstäder syftar till att främja Göteborgs intressen, säkra en god omvärlds- och intressebevakning samt att få möjlighet till erfarenhetsutbyte och projektdeltagande.

Det finns en *Överenskommelse om en Internationell strategi för utbildningssektorn i Göteborgs Stad*. Denna omfattar tre ansvarsnivåer där den första nivån innebär att det nordiska vänortsutbytet är ett etablerat internationellt arbete som ska bibehållas. Det kräver att samtliga stadsdelar och UBF är engagerade och bidrar organisatoriskt, ekonomiskt och med engagemang.

Specifika syften och mål

1. Internordiskt elevutbyte för grundskolans årskurs nio:
Huvudsyftet med det nordiska vänortssamarbetet är att främja nordiska gemenskapen. Vänortssamarbetet är kopplat till kapitel 1 i *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*, där uppdraget är att arbeta med internationalisering och globalisering. Samarbetet ska även stärka de nordiska språkens ställning i och utanför Norden och på sikt gynna utvecklingen av gemensam arbetsmarknad och företagskontakter över gränserna. Ett annat syfte är att elever från olika stadsdelar i Göteborg ska träffas och integreras över stadsdelsgränserna
2. Vänorternas Ungdomskonferens (VUK) för gymnasieungdomar:
Huvudsyftet med det nordiska vänortssamarbetet är att främja nordiska gemenskapen. Vänortssamarbetet är kopplat till kapitel 1 i *Läroplan för gymnasieskolan 2011* där uppdraget är att arbeta med internationalisering och globalisering. Samarbetet ska även stärka de nordiska språkens ställning i och utanför Norden och förbereda eleverna för ett samhälle med allt tätare kontakter över nations- och kulturgränserna samt att på sikt gynna utvecklingen av gemensam

arbetsmarknad och företagskontakter. Ett annat syfte är att elever från gymnasieprogram och olika stadsdelar i Göteborg ska träffas och integreras över stadsdelsgränserna.

3. Erfarenhetsutbyte för lärare på förskola, grundskolans högre och lägre åldrar samt gymnasiet: Världstaden bjuder in till lärarkonferens respektive skolchefsmöte med ett givet tema. Syftet är att se hur man arbetar med och utbyta erfarenheter inom det givna temat. Erfarenhetsutbytet för lärare äger alltid rum söndag eftermiddag till och med onsdag eftermiddag och omfattar studiebesök på skolor, seminarier och sociala aktiviteter. Målet är kollegialt lärande inom vänorterna och Flensburg med de nordiska språken som bas. Ett annat mål är att utbytet ska leda till samarbetsprojekt mellan orterna. Deltagandet ska spridas mellan stadsdelarna. Lärare som bidragit till lägerskola och VUK är meriterande.
Efter genomförd resa redovisas en skriftlig redogörelse för hur de inhämtade erfarenheterna kan tillämpas i den egna verksamheten.
Del av skolchefernas första dag är gemensam med lärarna och fortsätter under andra torsdagen med presentationer och samtal.
4. Erfarenhetsutbyte för skolchefer: Det övergripande målet är att upprätta det kollegiala lärande på strategisk nivå inom vänorterna och Flensburg med de nordiska språken som bas. Syftet med utbytet är att utvärdera, planera och upprätthålla samarbetet inom de nordiska vänorterna och Flensburg.

Förberedelser innan avresa:

Internordiskt elevutbyte: Informationsmöte med deltagare och vårdnadstagare. Workshops och planeringsträffar för att svetsa samman gruppen.

Lärarytbytet: Informationsmöte

VUK: Informationsmöte med eleverna och medföljande lärare. Förberedande möten för att planera temauppgifterna och för att svetsa samman gruppen.

Skolchefer: Planering på styrgruppsmöte

För tider se bifogat årshjul i bilaga 1.

Administration

- Internordiskt elevutbyte administreras av Center för Skolutveckling
- Vänorternas Ungdomskonferens administreras av Utbildningsförvaltningen
- Erfarenhetsutbytet för lärare gemensamt av Center för Skolutveckling och Utbildningsförvaltningen
- Erfarenhetsutbytet för skolchefer samordnas av internationella styrgruppen för utbildningsområdet genom Utbildningsförvaltningen

Styrgruppen för det Nordiska vänortssamarbetet, för utbildningssektorn

Rickard Erneback, SDF Angered

Bo Niklasson, SDF Västra Göteborg

Anders Andrén, SDF Norra Hisingen

Jan Mellgren, Center för Skolutveckling

Daniel Edvardsson, Center för Skolutveckling

Ann-Marie Losenborg, Utbildningsförvaltningen

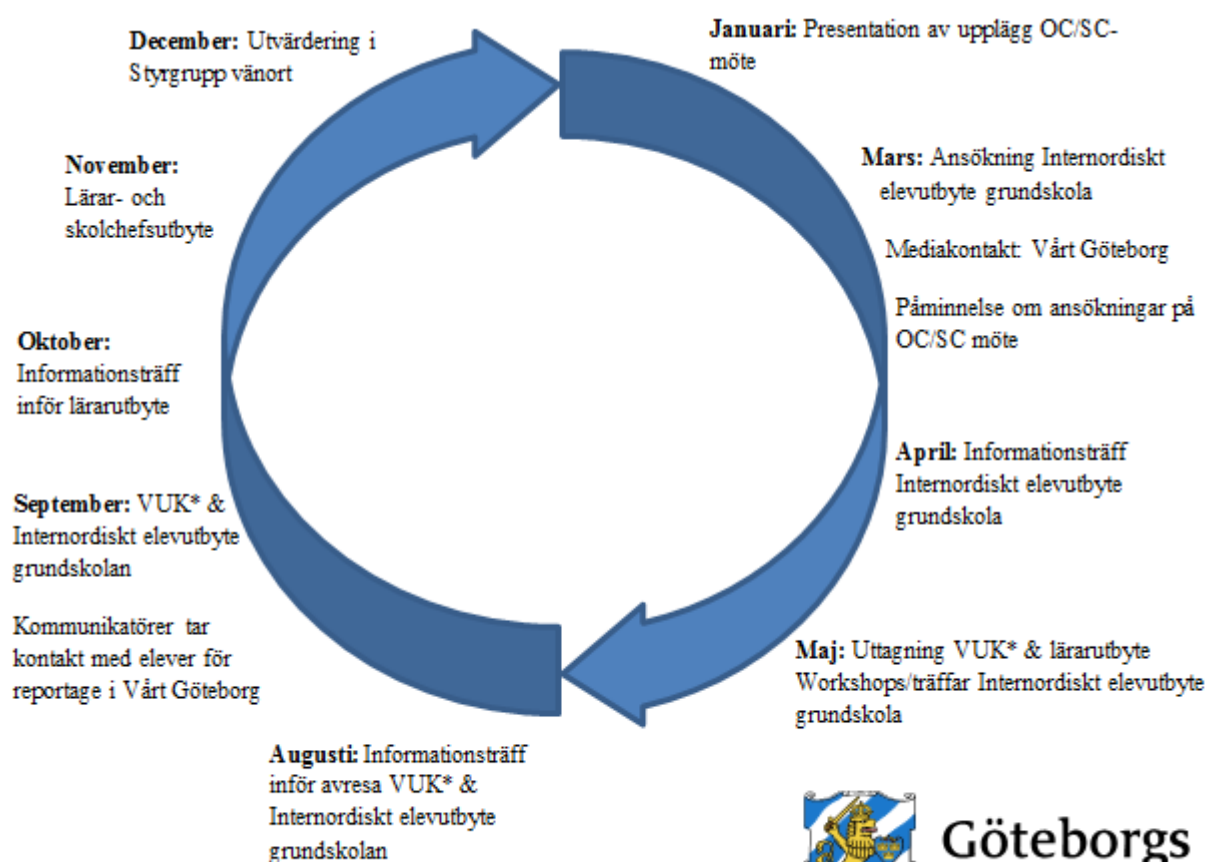
Länkar

<http://goteborg.se/wps/portal/invanare/kommun-o-politik/internationellt-samarbete/nordiskt-samarbete>

<http://www.internordisktgotborg.se>

<http://centerforskolutveckling.goteborg.se/sv/vara-uppdrag/internationella-samarbeten>

Bilaga 1: Årshjul

*Vänorternas ungdomskonferens (VUK)

**Göteborgs
Stad**